

лише покращують результати навчання, а й формують позитивне ставлення до вивчення іноземних мов, що є ключовим для сучасного покоління.

ЛІТЕРАТУРА

1. Goethe-Institut. URL: <https://www.goethe.de>

Наталія Шевцова

викладач

*Сумський державний педагогічний
університет імені А.С.Макаренка*

м. Суми, Україна

КЛАСИФІКАЦІЯ КРЕАТИВНИХ ПРОДУКТИВНО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ З РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У зв'язку з необхідністю забезпечити здатність майбутніх вчителів АМ відповідати на виклики глобалізованого, технізованого й цифровізованого світу необхідно забезпечити в них розвиток загальних навичок мислення, здатності знаходити у співпраці нові шляхи вирішення проблем та нетипових завдань. Засновком такої здатності бачимо креативну компетентність, однією із складових якої виступає креативне мислення. У зв'язку з цим постає необхідність розробити класифікацію креативних продуктивно орієнтованих завдань з розвитку креативного мислення у майбутніх вчителів АМ.

Теоретичними основами навчання креативного мислення можуть виступати роботи С. Ш. Грінберга, Я. Фріц [4], Р. Діянні [2], П. Кампіліс, Є. Беркі [5], Б. Лукаса, Е. Спенсер [7], Б. Лукаса Е. Спенсер, Л. Столл, Д. Фішер-Нейлор, Н. Річардс, Ш. Джеймса, К. Мілн [6], Ф. Пінкова [8], Д. Л. Уелклі, Дж. Сантос Торреса [10], Б. Хокансона [3] та ін. Проблема класифікації продуктивно орієнтованих креативних завдань з розвитку креативного мислення у майбутніх вчителів АМ залишається не до кінця вивченою, чим зумовлюється актуальність нашого дослідження.

У нашому дослідженні послуговуємося визначенням креативного мислення, представленого у Рамковому документі PISA-2021 [9, с. 26], та визначаємо креативне мислення як «компетентність особистості продуктивно залучатися до генерування, оцінювання та вдосконалювання ідей, результатом чого може стати прийняття оригінальних та ефективних рішень, поступ у знаннях і дієвий прояв фантазії» [9, с. 26].

У класифікації креативних продуктивно орієнтованих завдань у навчанні АМ доцільно врахувати характер креативної залученості [2, с. 27] та покласти в основу класифікації визначення сутності креативного мислення, представлене у Рамковому документі PISA-2021..., в якому виділено 2 змістові категорії – «Креативне вираження» та «Створення знань і креативне розв'язання проблем» [9, с. 13]. Отже, у нашому дослідженні розрізняємо за характером креативної залученості повсякденні, академічні, професійні / діяльнісні, наукові й мистецькі креативні продуктивно орієнтовані завдання у навчанні майбутніх учителів АМ. За характером реалізації змістових категорій «Креативне вираження» та «Створення знань і креативне розв'язання проблем» виділяємо в межах категорії «Креативне вираження» креативні продуктивно орієнтовані завдання, спрямовані на розвиток письмової вербальної креативності, та креативні завдання, спрямовані на розвиток візуальної образної креативності. В межах категорії «Створення знань і креативне розв'язання проблем» вважаємо доцільним виділити вид креативних продуктивно орієнтованих завдань, спрямованих на знаходження нетипового рішення для проблеми. Такий підхід до виділення видів креативних продуктивно орієнтованих завдань добре узгоджується з підходами, представленими у «Довіднику з новими дескрипторами» до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти (2020 р.), який в основній частині окреслює практичні цілі креативного письма [1, с. 67], а у додатку 9 представляє як додаткові індивідуальні дескриптори медіативної компетентності для рівнів володіння мовою В1 та В2: здатність візуально представляти інформацію у блок-схемах, таблицях, асоціативних картах,

мапах пам'яті, секторних діаграмах, слайдах PowerPoint тощо [1, с. 261]. Прикладом цілей креативних продуктивно орієнтованих завдань, спрямованих на розвиток письмової вербальної креативності, для рівня В2 може бути: «Може писати чіткі, детальні описи реальних або уявних подій і досвіду, позначаючи зв'язок між ідеями у зрозумілому зв'язному тексті та дотримуючись ustalених умов відповідного жанру» [1, с. 67], а прикладом цілей креативних продуктивно орієнтованих завдань, спрямованих на розвиток візуальної образної креативності, для рівня В1 може бути: «Може передати істотні моменти концептів або основні кроки в простій процедурі, використовуючи малюнок або графічний організатор; може чітко представляти просту інформацію за допомогою графічного організатора (наприклад, слайд PowerPoint, що контрастує до / після, переваги / недоліки, проблеми / рішення); може створити малюнок або діаграму для ілюстрації простого тексту, написаного високочастотною мовою» [1, с. 261].

Отже, нами було розроблено класифікацію продуктивно орієнтованих креативних завдань з розвитку креативного мислення у майбутніх вчителів АМ. За характером креативної залученості виділяємо повсякденні, академічні, професійні / діяльнісні, наукові й мистецькі креативні продуктивно орієнтовані завдання у навчанні майбутніх учителів АМ. За характером реалізації змістових категорій «Креативне вираження» та «Створення знань і креативне розв'язання проблем» виділяємо креативні продуктивно орієнтовані завдання, спрямовані на розвиток письмової вербальної креативності, креативні завдання, спрямовані на розвиток візуальної образної креативності та креативні продуктивно орієнтовані завдання, спрямовані на знаходження нетипового рішення для проблеми.

Подальшим завданням вважаємо розроблення продуктивно орієнтованих креативних завдань з розвитку креативного мислення у майбутніх вчителів АМ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2020. 274 p. URL. www.coe.int/lang-cefr.
2. DiYanni R. Critical and Creative Thinking: A Brief Guide for Teachers. Chichester, West Sussex, Malden, MA: Wiley Blackwell, 2016. 242 p.
3. Hokanson B. Developing Creative Thinking Skills: An Introduction for Learners. London: Routledge, 2017. 138 p.
4. Greenberg S. S., Fritz J. Creative Acts: Wie Sie Auf Unkonventionelle Und überraschende Weise Denken, Gestalten Und Führen. München: Franz Vahlen, 2023. 305 p.
5. Kamylyis P., Berki E. Nurturing Creative Thinking. International Academy of Education (IAE), 2014. 27 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000227680>
6. Lucas B. et al. Creative Thinking in Schools: A Leadership Playbook. London : Crown House Publishing LLC, 2023. 177 p.
7. Lucas B., Spencer E. Teaching Creative Thinking: Developing Learners Who Generate Ideas and Can Think Critically (Pedagogy for a Changing World Series). Crown House Publishing LLC, 2017. 217 p.
8. Pinkow F. Creative cognition: A multidisciplinary and integrative framework of creative thinking. *Creativity and innovation management*. 2023. №32. 472-492 pp. DOI: <https://doi.org/10.1111/caim.12541>
9. PISA-2021: рамковий документ щодо оцінювання креативного мислення (чорновий варіант, третя редакція) / перекл. з англ. К. Шумової; наукове редагування Т. Вакуленко, В. Терещенко; переднє слово та додатки А й Б Т. Вакуленко, В. Терещенко. Київ: Український центр оцінювання якості освіти, 2022. 131 с. URL: <https://bit.ly/3nMfwRf>
10. Welkley D. L., Santos Torres Jr. Critical and Creative Thinking. 4th Revised edition. San Diego: Cognella, Inc, 2021. 318 p.